

RKC-onderzoek: Armoedebeleid

Regie op stille krachten

Inleiding:

In de volgende hand-outs (pagina 3 tot en met 12) vindt uw raad de samenvattende reactie van de rekenkamercommissie op de Bestuurlijke reactie, inzake de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek Armoedebeleid.

De Bestuurlijke reactie is integraal opgenomen in het rekenkameronderzoeksrapport .

De laatste hand-out (zie pagina 13) bevat een aanbeveling voor uw raad.

RKC - aanbeveling 2:

- Regisserend optreden in het netwerk van organisaties
- Proactief informatie verstrekken aan deze organisaties over regelingen
- Als verbinder optreden tussen organisaties om samenwerking te faciliteren

Bestuurlijke reactie op aanbeveling 2, en toelichting daarop van de RKC:

Het college geeft aan dat de RKC stelt, dat er een gebrek is aan regie door de gemeente en licht vervolgens toe welke initiatieven er plaatsgevonden hebben, zoals het programma 'Transformatie in voorzieningen'. De RKC beoordeelt die initiatieven uiteraard als positief. Dit programma is door de gemeente echter niet aangeduid in de gesprekken. Uit de programmabeschrijving leiden we af dat het een meer algemeen karakter heeft en niet specifiek over het armoedebeleid gaat. De slotsom dat het in Steenbergen niet aan voorzieningen ontbreekt, sluit overigens aan op de bevindingen in het rapport. Steenbergen heeft meerdere goede voorzieningen voor mensen in armoede.

Vervolg Bestuurlijke reactie op aanbeveling 2, en toelichting daarop van de RKC:

De projectgroep van het programma 'Transformatie in voorzieningen' concludeert dat inwoners geen voorzieningen missen en dat er wordt aangegeven dat het aanbod niet inzichtelijk is. De inzichtelijkheid verbeteren maakt onderdeel uit van een actieplan, wat inmiddels is vastgesteld ter uitvoering. Dit sluit goed aan bij de bevindingen van de RKC.

Het college geeft aan dat het geschetste stakeholdersoverzicht in het onderzoeksrapport een onjuist beeld geeft van de onderlinge samenwerking. Echter, de bevinding van de RKC luidt onder meer: "Er zijn geen contacten tussen de diverse organisaties en ook de kennis over de gemeentelijke regelingen schiet bij de diverse organisaties te kort. Bij alle organisaties klinkt de wens voor betere informering door de gemeente Steenbergen. Hierdoor voldoet de gemeente niet aan het referentiekader wat betreft het invullen van een regie- en spilfunctie." De RKC stelt dus niet dat de gemeente beperkt contact heeft, maar dat het contact tussen de diverse organisaties onderling beter kan.

De RKC heeft het schematische overzicht in het definitieve rapport (op pagina 15) aangepast en de afstand met de gemeente verkleind.

Vervolg Bestuurlijke reactie op aanbeveling 2, en toelichting daarop van de RKC:

Het college geeft in haar laatste reactie op onze aanbeveling 2 aan dat veel genoemde organisaties worden gemist in de lijst met geraadpleegde personen. En dat indien er van de 11 genoemde organisaties er meer dan de huidige 3 waren gesproken, er waarschijnlijk een reëler beeld zou zijn ontstaan. Organisaties die niet zijn gesproken door de onderzoeker worden flink op afstand gezet terwijl er sprake is van zeer nauw contact.

De RKC heeft in haar rapport bij de geraadpleegde personen alleen de personen genoemd waar een persoonlijk gesprek mee is geweest. In het kader van het onderzoek is echter ook telefonisch contact geweest met andere organisaties, waaronder kerken. In het definitieve rapport is dit aangepast, evenals het schematische overzicht (op pagina 15), waarbij de afstand met de gemeente is verkleind.

RKC - aanbeveling 3:

- Scherp in beeld welke personen (mogelijk) tot de doelgroep behoren
- Beoogd effect: gemeente actief verkennen wie tot de doelgroep behoort om te anticiperen op hulpvraag.
- Vroegtijdig signaleren is van belang: organisaties zoals scholen hebben ook een essentiële rol in het signaleren van (jeugd)armoede.

Bestuurlijke reactie op aanbeveling 3, en toelichting daarop van de RKC:

Het college is het hartstochtelijk eens met de aanbeveling van de RKC. De gemeente is aan het werk gegaan met de huidige wijkteams in de kernen. De wijkteams zijn de ogen en oren van de gemeente en maken samen met Stichting Leergeld onderdeel uit van de vroeg signalering om in beeld te krijgen wie tot de doelgroep behoren.

RKC - aanbeveling 4:

- Informeer inwoners op toegankelijke wijze over de (gemeentelijke) regelingen.
- Eén overzichtelijke, op de doelgroep toegespitste en goed functionerende website is daarbij een minimumvoorwaarde.
- Informatie kan schriftelijk, maar ook middels een persoonlijk gesprek – zoals nu wordt gevoerd in de Vraagwijzer.

Bestuurlijke reactie op aanbeveling 4, en toelichting daarop van de RKC:

Het college heeft middels het actieplan opdracht gegeven om het inzichtelijk maken en houden van het ondersteuningsaanbod. Ook de website van de ISD Brabantse Wal zal worden aangepast. Eveneens zal in het 1ste kwartaal van 2018 de Toptaken website van de gemeente Steenbergen in de lucht zijn. De inmiddels succesvolle integrale benadering door het loket van de Vraagwijzer zal verder worden uitgebreid tot 3 intakers. Op basis van de reactie van het college, gaat de RKC er vanuit dat zij de aanbeveling deelt en overneemt.

RKC - aanbeveling 5:

- De integrale benadering vervult een belangrijke rol.
- Een integrale en persoonlijke benadering zorgt ook voor maatwerk.
- Streef bij de uitvoering van het armoedebeleid naar één gezin, één plan, één regisseur.

Bestuurlijke reactie op aanbeveling 5, en toelichting daarop van de RKC:

Het college licht toe dat medewerkers binnen het Sociaal Domein – sinds het vaststellen van de gemeentelijke visie – conform de aanbeveling van de RKC werken.

RKC - aanbeveling 6:

- Ga niet zonder meer uit van eigen initiatief en zelfredzaamheid van inwoners die in armoede leven: sommige van hen hebben baat bij een pro-actieve benadering door de gemeente.

Bestuurlijke reactie op aanbeveling 6, en toelichting daarop van de RKC:

Het college geeft aan dat er sprake is van onder meer een brede vraagverkenning, waarbij ook de financiële situatie van een gezin aan de orde komt. Daarnaast is er sprake van onafhankelijke cliëntondersteuning, wat bij moet dragen aan zelfredzaamheid. Tot slot is er voor de doelgroep sinds kort ook een Digipunt (een spreekuur) in de Vraagwijzer, waarbij een vrijwilliger kan helpen met (aanvraag)formulieren op internet. De RKC onderschrijft het belang van de opgesomde initiatieven voor de doelgroep. Echter, in de opsomming van die initiatieven kan de RKC niet opmaken op welke wijze de gemeente invulling geeft, of wenst te gaan geven, op het belangrijke onderdeel pro-actieve benadering van de doelgroep. De RKC vertrouwd erop dat dit belangrijke onderdeel in de uitvoering wel een prominente plek krijgt.

RKC - aanbeveling 7:

- Informeer de gemeenteraad minimaal eenmaal per jaar
- Door middel van kwantitatieve en kwalitatieve data.

Bestuurlijke reactie op aanbeveling 7, en toelichting daarop van de RKC:

Het college licht toe dat er inmiddels procesafspraken gemaakt zijn om te komen tot een tijdige en periodieke rapportages met betrekking tot armoedebeleid. Het college geeft verder aan dat er onjuiste informatie is vermeld in het rapport (pagina 10, laatste alinea). Dit heeft betrekking op het geen gebruik maken van het Sportfonds, i.t.t. de gemeenten Bergen op Zoom en Woensdrecht. De Brabantse Wal gemeenten hebben vastgesteld dat het Sportfonds geen aanvulling is op de activiteiten van de Stichting Leergeld. Om historische redenen is het Sportfonds nog actief in de gemeente Woensdrecht. De RKC heeft de onjuiste informatie aangepast in het definitieve rapport.

Vervolg Bestuurlijke reactie op aanbeveling 7, en toelichting daarop van de RKC:

Verder schrijft het college dat de onderzoeker in het rapport aangeeft dat alle organisaties onbekend zijn met de gemeentelijke regelingen en dat de wens doorklinkt voor betere informering (op pagina 18). De RKC is van mening dat dit te sterk is geformuleerd; zo staat het niet in het rapport. Er staat: We signaleren: "...de kennis over de gemeentelijke regelingen schiet bij de diverse organisaties tekort."

De informering hoopte de gemeente te bereiken middels drie uitgevoerde initiatieven: het geven van presentaties tijdens een tweetal bijeenkomsten voor de organisaties, het drukken en laten verspreiden van een Stichting Leergeld folder op alle scholen in de gemeente Steenbergen en een communicatiecampagne in de afgelopen periode september tot en met december 2016, waarbij alle minimaregelingen aan bod zijn gekomen in de Steenberge bode.

Vervolg Bestuurlijke reactie op aanbeveling 7, en toelichting daarop van de RKC:

Tot slot van aanbeveling 7 geeft het college aan dat het jaarlijks stijgen van het aantal aanvragen en uitgaven op gebied van armoedebeleid haaks staat op de stelling dat inwoners en organisaties onbekend zijn met de verschillende regelingen.

De RKC stelt hierbij dat een punt van aandacht het volgende is:

"Het college heeft in 2016 de doelgroep vergroot door de bovengrens te verschuiven van 110% naar 120% van het sociaal minimum. Daarmee groeide de doelgroep van 892 huishoudens in 2015 naar 1.372 huishoudens in 2016, een groei van 54%.... De stijgingen in het gebruik van de diverse regelingen tussen 2015 en 2016 kunnen voor een deel verklaard worden door de verruiming van de doelgroep van 110% naar 120% van het sociaal minimum. Echter, de stijging van de aanvragen komt niet overeen met de vergroting van de doelgroep: het aantal aanvragen is met 30% gestegen, terwijl de doelgroep met 54% vergroot is."

RKC - aanbeveling 1 aan uw raad:

- Bepaal welke visie de gemeente heeft op armoedebestrijding en
- Stel een integraal beleidskader armoedebestrijding op.